

Udvalgets spørgsmål til udenrigsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og udenrigsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra RV.

Spørgsmål 1:

Hvad kan ministeren oplyse vedrørende Den Arabiske Republik Egyptens overholdelse af menneskerettighederne, sammenholdt med rets-sagen mod dr. Saad Eddin Ibrahim og medarbejderne på Ibn Khaldoun-centret og i Hoda-foreningen?

Svar:

Menneskerettighedssituationen i Egypten er generelt set fortsat utilfredsstillende og på visse områder forværret, siden præsident Sadat i 1981 blev myrdet af muslimske terrorister, og undtagelsestilstanden blev genindført. Begivenhederne i USA den 11. september 2001 har uden tvivl bekræftet de egyptiske myndigheder i, at hårdhændede metoder er både legitime og nødvendige over for potentielle terrorister og andre uønskede personer. Undtagelsestilstanden indebærer bl.a., at mennesker kan frihedsberøves i længere perioder uden at komme for en domstol, at appelmulighederne er begrænsede, og at civile kan dømmes af militære domstole. Muslimske ekstremister bliver regelmæssigt retsforfulgt, og der kan ikke dannes religiøse partier eller fagforeninger. Dødsstraf anvendes fortsat, og der er fortsat mange rapporter om vold eller tortur i egyptiske fængsler og politistationer. Køns-moralen er meget restriktiv, og især seksuelle minoriteter kan blive forfulgt. På religionsfrihedens område er det forhold, at det i Egypten fortsat er forbudt åbent at konvertere fra den statsbærende religion, Islam, til en anden religion, det største problem.

Retssagen og den foreløbige dom mod dr. Saad Edin Ibrahim og medarbejdere på Ibn Khaldoun-centret og i Hoda-foreningen er et konkret eksempel på tilbageskridt i menneskerettighedssituationen i Egypten. Sagen har været rejst på et møde mellem Udenrigsministeren og den Egyptiske udenrigsminister for nyligt. Rets-sagen, der følges nøje af de vestlige ambassader i Kairo, er endnu ikke afsluttet. Den 3. december 2002 godkendte appelretten en appelansøgning

gen fra dr. Ibrahim og de øvrige dømte, og sagen skal nu gå om. Appelrettens næste behandling af dr. Ibrahim-sagen blev fastsat til den 7. januar 2003. Dr. Ibrahim blev sammen dag løsladt fra fængslet. De øvrige fængslede i sagen forventes løsladt snarest.

Der har dog også på en række konkrete områder kunnet konstateres fremskridt i menneskerettighedssituationen i Egypten i de seneste år. Som eksempler kan det nævnes, at politiske partier på ny er blevet tilladt; det seneste parlamentsvalg i 2000 repræsenterede et ikke ubetydeligt skridt frem i retning hen imod frie valg uden uregelmæssigheder; pressen har fået friere vilkår, idet forhåndscensuren er afskaffet, og medierne bliver stadig mere kritiske; der er mange NGO'er både med og uden den nødvendige, offentlige godkendelse, og den nye NGO-lov repræsenterer mindre forbedringer med hensyn til anerkendelse af og arbejdsvilkår for NGO'er; ligestillingen af mænd og kvinder gør fremskridt, især gennem en ændring af normerne i byerne og blandt de bedre uddannede, men også gennem f.eks. indførelsen af retten til kvinder til at blive skilt, forbud mod kvindelig omskæring, og oprettelse af en stilling som ombudsmand for kvinder; der gribes i højere grad ind mod tortur af og vold mod fanger på politistationer og i fængsler; der gribes også ind mod korrupsion og svindel også i de højeste lag (flere forhenværende ministre sidder i den anledning fængslet); og som noget nyt er regeringen i voksende grad indstillet på i den offentlige sektor, herunder retsvæsen og politi, og i samarbejde med udenlandske donorer at fremme kendskabet til Egyptens forpligtelser på menneskerettighedsområdet.

Med Euro-middelhavs Associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Arabiske Republik Egypten på den anden side vil EU få et klarere og mere legitime grundlag for at fremme menneskerettighederne i Egypten, fordi det eks-plicit fremgår af aftalen, at der skal etableres en regelmæssig politisk dialog mellem EU og Egypten. Det fremgår også af aftalen, at den bygger på respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper.